

UNIwersytet
ZIELONOGÓRSKI

KATEDRA PRAWA CYWILNEGO, HANDLOWEGO
I MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA PRYWATNEGO

Instytut Nauk Prawnych
Plac Słowiański 9, 65-417 Zielona Góra

Przyjęto dnia 16.01.2026
Korespondencyjny 41
data 19.01.2026

Zielona Góra, 13 stycznia 2026 roku

dr hab. Rafał Wrzecionek, prof. UZ
Uniwersytet Zielonogórski

Recenzja rozprawy doktorskiej Pana mgr. Roberta Czekaj
pt. „Zadośćuczynienie za krzywdę doznaną w wyniku niezgodności usługi turystycznej
z umową”, Kraków 2025,
przygotowanej pod kierunkiem Pana prof. dr. hab. Mariusza Załuckiego

I. Wybór tematu, konstrukcja pracy, metody badawcze

Głównym przedmiotem badań recenzowanej rozprawy doktorskiej jest analiza zagadnień dotyczących: naprawienia szkody niemajątkowej w postaci zmarnowanego urlopu, zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę oraz zadośćuczynienia za zmarnowany urlop. Zasadniczy problem badawczy koncentruje się wokół odpowiedzi na pytanie – w jaki sposób funkcjonują w Polsce regulacje prawne dotyczące zadośćuczynienia za zmarnowany urlop. Celem Autora jest próba kompleksowej analizy zasadniczych zagadnień na gruncie prawa polskiego, w tym usystematyzowanie poglądów doktryny i dorobku orzecznictwa w zakresie pojęcia i charakteru szkody w postaci zmarnowanego urlopu, podstawy prawnej i reżimu prawnego dla jej kompensacji, przesłanek dochodzenia tego roszczenia i sposobu ustalania wysokości rekompensaty, kwestii terminologicznych z nią związanych oraz rozwiązanie problemu dotyczącego podstawy prawnej zadośćuczynienia za zmarnowany urlop. Ponadto celem Autora jest sformułowanie odpowiednich wniosków *de lege ferenda*.

Głównym celem naukowym rozważań poczynionych w przedmiotowej pracy doktorskiej jest weryfikacja hipotezy, że przepisy dotyczące zadośćuczynienia za zmarnowany urlop budzą od wielu lat kontrowersje zarówno wśród przedstawicieli doktryny, jak i judykatury oraz, że obecne regulacje w tym zakresie wymagają interwencji ustawodawcy, gdyż nowa konstrukcja prawna

UNIwersytet
Zielonogórski

KATEDRA PRAWA CYWILNEGO, HANDLOWEGO
I MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA PRYWATNEGO

Instytut Nauk Prawnych
Plac Słowiański 9, 65-417 Zielona Góra

art. 50 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, Dz.U. z 2017r., poz. 2361 ze zm., obarczona jest licznymi wadami.

Recenzowana praca została napisana dobrym językiem, obrazującym umiejętność prowadzenia badań. Wysoko oceniam dobór tematu rozprawy. Jest to temat doniosły praktycznie, trudny teoretycznie i nie sposób kwestionować, że nadaje się na temat pracy doktorskiej. Podjęcie przez Autora problematyki dotyczącej zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku niezgodności usługi turystycznej z umową było uzasadnione z uwagi wątpliwości na od lat podnoszone w doktrynie i judykaturze.

Pozytywnie należy ocenić obrane przez Autora recenzowanej rozprawy metody badawcze. Wśród nich wyróżnia się przede wszystkim metodę dogmatyczno-prawną opierającą się na wykładni tekstów prawnych wraz z wykorzystaniem dorobku nauki prawa oraz orzecnictwa sądowego, także celem podkreślenia problemów, jakie polskie prawo napotyka w związku z zadośćuczynieniem za zmarnowany urlop. Nadto, Doktorant w ramach swej rozprawy zastosował również metodę historyczno-prawną uwypuklającą wyznacznik czasowy. Autor w swych rozważaniach posłużył się również metodą studium przypadku (*case study*), pozwalającą na pozyskanie informacji o przesłankach pozytywnych i negatywnych tego roszczenia oraz wysokości przyznanych kwot w poszczególnych przypadkach. Doktorant sprawnie posługuje się stosowanymi metodami badawczymi.

Recenzowana rozprawa doktorska składa się z czterech rozdziałów, tj. *Podstawowe pojęcia i funkcje zadośćuczynienia, Ewolucja zadośćuczynienia pieniężnego w Polsce, Podstawy prawne zadośćuczynienia pieniężnego za tzw. zmarnowany urlop, Zadośćuczynienie za zmarnowany urlop na gruncie ustawy o imprezach turystycznych z 2017r.* Cel badawczy pracy został przedstawiony we Wprowadzeniu do opracowania, a wnioski i postulaty *de lege ferenda* – w końcowej części pracy.

W pierwszym rozdziale pracy poddano analizie podstawowe pojęcia, w tym m.in. szkody w postaci zmarnowanego urlopu, zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, zadośćuczynienia za zmarnowany urlop. Podjęto także analizę funkcji i podstaw prawnych zadośćuczynienia pieniężnego. Doktorant nadto podjął próbę przedstawienia własnej definicji zadośćuczynienia za zmarnowany urlop i ustalenia jakie funkcje powinno pełnić zadośćuczynienie pieniężne.

UNIwersytet
Zielonogórski

KATEDRA PRAWA CYWILNEGO, HANDLOWEGO
I MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA PRYWATNEGO

Instytut Nauk Prawnych
Plac Słowiański 9, 65-417 Zielona Góra

W rozdziale drugim przedstawiono rozwój historyczny zadośćuczynienia pieniężnego w odpowiedzialności *ex delicto*, *ex contractu*, po którym – w rozdziale trzecim podjęto rozważania dotyczące podstaw prawnych zadośćuczynienia pieniężnego za zmarnowany urlop.

Z punktu widzenia całości pracy istotne znaczenie ma także rozdział czwarty, w którym Doktorant przeprowadza badania w zakresie problematyki zadośćuczynienia za zmarnowany urlop na gruncie przepisów ustawy o imprezach turystycznych z 2017 r. i dyrektywy nr UE 2015/2302. Analizie poddane zostają także międzynarodowe przepisy prawa modelowego oraz projekty zmian regulacji prawnych dotyczące zadośćuczynienia pieniężnego w odpowiedzialności *ex contractu*.

II. Główna teza rozprawy oraz wybrane tezy szczegółowe

Zgodnie z art. 187 ust. 1-2, art. 190 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.), rozprawa doktorska, przygotowana pod opieką promotora lub promotorów albo przez promotora i promotora pomocniczego, winna stanowić oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, oryginalne rozwiązanie w zakresie zastosowania wyników własnych badań naukowych w sferze gospodarczej lub społecznej. Powinna także prezentować ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia przez niego pracy naukowej. Z przytoczonego przepisu wynika, że rozprawa doktorska poza przedstawieniem ogólnej wiedzy teoretycznej Kandydata powinna stanowić oryginalne rozwiązanie problemu naukowego.

Podstawowy, wskazany przez Doktoranta problem badawczy recenzowanej rozprawy sprowadza się do weryfikacji sposobu funkcjonowania w Polsce regulacji prawnych dotyczących zadośćuczynienia za zmarnowany urlop. Cel pracy został określony w sposób zbieżny z problemem badawczym.

Hipotezy pracy i cel badawczy określone zostały zasadniczo prawidłowo. Problem badawczy rysuje się w recenzowanej pracy wyraźnie. Wnioski podsumowujące rozważania wraz z postulatami *de lege ferenda* przedstawione przez Autora w końcowej części pracy stanowią sensowne podsumowanie i uzasadnienie prowadzonych wcześniej rozważań. Dodatkowo aktualność tematu i pionierski charakter opracowania w pełni uzasadniają postawione przez Autora cele badawcze i tezy rozprawy. Wydaje się, że temat rozprawy został wyczerpany w zasadniczym jego ujęciu. Znacząca wydaje się też wiedza Doktoranta, którą można dostrzec na podstawie analizy recenzowanej rozprawy. Doktorant wykazał się dobrą znajomością problematyki, której

UNIwersytet
Zielonogórski

KATEDRA PRAWA CYWILNEGO, HANDLOWEGO
I MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA PRYWATNEGO

Instytut Nauk Prawnych
Plac Słowiański 9, 65-417 Zielona Góra

zdecydował się poświęcić dysertację oraz wystarczającą wiedzę z zakresu cywilistyki.

Przechodząc kolejno do uwag szczegółowych dotyczących przedmiotowej rozprawy doktorskiej w pierwszej kolejności dostrzec należy, iż Doktorant dokonując przeglądu poglądów w pierwszej części pracy co do pojęcia szkody, szkody w usługach turystycznych i zadośćuczynienia za urlop, słusznie zauważa zarysowaną oś sporu nie tylko wokół pojęcia krzywdy na gruncie Kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 24 listopada 2017r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, lecz także w zakresie kwalifikacji uszczerbku w postaci zmarnowanego urlopu. Podzielić należy stanowisko Doktoranta, który opowiada się za przyjęciem niemajątkowego charakteru szkody w postaci zmarnowanego urlopu. W tej części dysertacji wskazano także, że zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na płaszczyźnie Kodeksu cywilnego związane jest wyłącznie z odpowiedzialnością deliktową. Doktorant słusznie przy tym zauważa dominujące w piśmiennictwie i orzecznictwie stanowisko, iż co do zasady niewykonanie zobowiązania nie stanowi podstawy zasądzenia zadośćuczynienia według przepisów Kodeksu cywilnego, a obowiązującym stanie prawnym roszczenie w postaci zadośćuczynienia za zmarnowany urlop może być przyznane na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, z którego wynika: *„podróżnemu przysługuje odszkodowanie lub zadośćuczynienie za poniesione szkody lub krzywdy, których doznał w wyniku niezgodności. Organizator turystyki niezwłocznie wypłaca odszkodowanie lub zadośćuczynienie”*. Autor nadto dochodzi do słusznego wniosku, że zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę powinno pełnić podstawową funkcję kompensacyjną i ubocznie represyjną oraz prewencyjno-wychowawczą, a zadośćuczynienie za zmarnowany urlop funkcję kompensacyjną.

Co istotne, Doktorant w swej dysertacji słusznie zauważa, iż w polskim systemie prawnym nie było jednoznacznej podstawy prawnej zezwalającej na zasądzenie zadośćuczynienia za zmarnowany urlop, co rodziło problemy przy stosowaniu prawa dla podróżnych.

Czynione przez Autora ustalenia w tej części dysertacji implikują konsekwencje dla dalszych rozważań, a w dalszej kolejności trafne wnioski *de lege ferenda*. Zdaniem Doktoranta niezbędna jest modyfikacja art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017r. o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych poprzez usunięcie zwrotu krzywdy oraz zadośćuczynienia, a zastąpienie ich szkodą niemajątkową w postaci zmarnowanego urlopu oraz odszkodowaniem za zmarnowany urlop. Zatem przepis ten powinien otrzymać następujące brzmienie *„Podróżnemu na podstawie art. 50 ust. 2 ustawy o imprezach turystycznych*

UNIwersytet
Zielonogórski

KATEDRA PRAWA CYWILNEGO, HANDLOWEGO
I MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA PRYWATNEGO

Instytut Nauk Prawnych
Plac Słowiański 9, 65-417 Zielona Góra

i powiązanych usług turystycznych przysługuje odszkodowanie za szkodę majątkową lub szkodę niemajątkową w postaci zmarnowanego urlopu, których doznał w wyniku niezgodności". Doktorant słusznie zwracając uwagę na błędną implementację dyrektywy UE2015/2302 i konieczność jej poprawienia co do zmiany art. 50 ust. 1. pkt 1 i 2 oraz art. 50 ust. 5 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, proponuje – z uwagi na zupełność i integralność Kodeksu cywilnego, rangę ochrony konsumentów, nieprzejrzystość obecnych regulacji prawnych – uregulowanie sposobu naprawienia szkody w postaci zmarnowanego urlopu w Kodeksie cywilnym o następującym brzmieniu (błędnie wskazując jednostkę redakcyjną jako art. 860 do nowelizacji):

„1. Podróżnemu przysługuje obniżka ceny za każdy okres, w trakcie którego stwierdzono niezgodność, chyba że została ona spowodowana wyłącznym działaniem lub zaniechaniem podróżnego.

2. Podróżnemu przysługuje odszkodowanie za szkody majątkowe lub szkody niemajątkowe w postaci zmarnowanego urlopu. Organizator niezwłocznie wypłaca odszkodowanie za szkody.

3. Podróżnemu nie przysługuje odszkodowanie za szkody, jeśli wykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane działaniem lub zaniechaniem podróżnego albo lub osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu usług objętych umową, jeżeli tego działania bądź zaniechania nie można było uniknąć albo było siłą wyższą.”.

W rozdziale drugim Doktorant prowadzi interesujące, niezbędne dla dysertacji, badania dotyczące ewolucji zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę oraz zadośćuczynienia za zmarnowany urlop ustalając, że instytucja zadośćuczynienia wywodzi się z prawa rzymskiego, zaś zadośćuczynienie pod postacią pokutnego występowało już w ustawach szczególnych jeszcze przed wprowadzeniem w życie Kodeksu zobowiązań. Trafnie ustalono, że w odpowiedzialności kontraktowej występuje problem w postaci luki prawnej dotyczącej naprawienia szkody niemajątkowej.

Kolejne dwie części pracy (Rozdział III i IV) to ciekawe analizy dotyczące poszukiwania właściwej podstawy prawnej zadośćuczynienia za zmarnowany urlop. Doktorant słusznie zauważa, iż problem podstawy prawnej tego roszczenia został dostrzeżony już na gruncie poprzedniego brzmienia ustawy o usługach turystycznych oraz dyrektywy nr 90/314/EWG z 13 czerwca 1990r., która została nieprawidłowo implementowana przez polskiego ustawodawcę, tj. z pominięciem odniesienia się do odpowiedzialności za szkodę niemajątkową w postaci utraty przyjemności z wypoczynku. Doktorant słusznie postuluje pilną interwencję ustawodawcy w regulacje zawarte

UNIwersytet
Zielonogórski

KATEDRA PRAWA CYWILNEGO, HANDLOWEGO
I MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA PRYWATNEGO

Instytut Nauk Prawnych
Plac Słowiański 9, 65-417 Zielona Góra

w ustawie o usługach turystycznych poprzez usankcjonowanie w jej treści kompensacji szkody niemajątkowej powstałej w skutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o usługi turystyczne.

Autor dysertacji, analizując dyrektywę nr UE 2015/2302, trafnie diagnozuje słabość pojęcia podróznego, które budzi wątpliwości z uwagi na występowanie tego pojęcia także w prawie przewozowym, w którym zakres ochrony podróznego jest inny, niż w prawie turystycznym. Doktorant także słusznie zauważa brak polskich regulacji w zakresie naprawienia szkody niemajątkowej w odpowiedzialności kontraktowej i to nie tylko w odniesieniu *stricte* do głównego przedmiotu dysertacji, lecz także w związku koniecznością zabezpieczenia interesów niemajątkowych wszystkich usługobiorców (np. usług medycznych – za ból, cierpienie, pogorszenie jakości życia itp.).

Doktorant w recenzowanej rozprawie potwierdził wszystkie stawiane hipotezy, tj. że w Polsce występowała luka w zakresie podstawy prawnej zadośćuczynienia za zmarnowany urlop, a nadto, że art. 11a poprzedniej ustawy o usługach turystycznych z 1997 r., jak również art. 50 obecnej ustawy, są niezgodne z zasadą dobrego prawa (przejrzystości prawa). Pomimo nowelizacji z dniem 1 lipca 2018r. art. 50 ustawy o imprezach turystycznych z 2017 r., regulacja posiadająca już podstawę prawną dla zadośćuczynienia za zmarnowany urlop – nie jest wolna od wad. Rację ma Doktorant twierdząc, iż punktu widzenia realizacji zasady równości wobec prawa, pewności prawa i przewidywalności rozstrzygnięć sądowych, a także efektywności dochodzenia roszczeń obecne regulacje dotyczące zadośćuczynienia za zmarnowany urlop są niewystarczające.

Podsumowując należy stwierdzić, że Kandydat szczegółowo przedstawia temat pracy. Autor szczegółowo i precyzyjnie omawia analizowaną materię, posługując się przy tym również własną, uzasadnioną oceną oraz przedstawia postulaty *de lege ferenda*. Rozprawa pt. „Zadośćuczynienie za krzywdę w wyniku niezgodności usługi turystycznej z umową”, przedstawia analizowaną problematykę w sposób oryginalny w kontekście aktualnego stanu publikacji naukowych oraz twórczy poprzez przyjęcia własnej systematyki prezentacji analizy przedmiotowego zagadnienia.

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

KATEDRA PRAWA CYWILNEGO, HANDLOWEGO
I MIĘDZYNARODOWEGO PRAWA PRYWATNEGO

Instytut Nauk Prawnych
Plac Słowiański 9, 65-417 Zielona Góra

III. Strona formalna rozprawy

Pod względem formalnym recenzowana praca odpowiada przyjętym standardom. Autor w stopniu wystarczającym opanował technikę pisania pracy naukowej. Praca opiera się na obszernym materiale źródłowym, w tym prawie 280 pozycji bibliografii (literatury) oraz ok. 150 orzeczeń. Bibliografia przypisy są sporządzone prawidłowo. Nie oznacza to wcale, że dysertacja jest wolna od jakichkolwiek uchybień (np. pod względem graficznym można zwrócić uwagę na pozostawienie na końcu wersu pojedynczych liter, tj. *a*, *w*). Jednak praca przygotowana jest w sposób staranny, a sposób językowego i prawniczego ujęcia prezentowanych myśli oceniam pozytywnie.

IV. Konkluzja

Recenzowana rozprawa doktorska Pana mgr. Roberta Czekaj pt. *„Zadośćuczynienie za krzywdę doznaną w wyniku niezgodności usługi turystycznej z umową”* stanowi udaną autorską propozycję rozwiązania doniosłego, trudnego i aktualnego problem naukowego. Recenzowana rozprawa doktorska przedstawia określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy oraz, prezentując ogólną wiedzę teoretyczną Kandydata w dyscyplinie, przyjmuje własną systematykę prezentacji analizy przedmiotowego zagadnienia.

Doktorant wykazał się bardzo dobrą znajomością analizowanych instytucji prawnych oraz umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Uważam, że przedłożona dysertacja spełnia warunki do uzyskania stopnia naukowego doktora przewidziane ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 ze zm.) i wnoszę o przeprowadzenie dalszych kroków w postępowaniu zmierzającym do nadania stopnia naukowego doktora, w tym dopuszczenie Pana mgr. Roberta Czekaj do obrony recenzowanej rozprawy.

dr hab. Rafał Wrzecień, prof. UZ